

ФОНДАЦИЯ
НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЧНА
БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННА
СИСТЕМА

Клик към знанието

Център за образование и култура „Илиев“, ул. „Университетски парк“ 1, Студентски град, 1700 София, България

office@nalis.bg; www.nalis.bg

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ФОНДАЦИЯ „НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЧНА БИБЛИОТЕЧНО- ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА“

ЗА 2023 г.

Съдържание:

Уводна част.....	2
Основни дейности	2
1. Своден каталог НАБИС.....	3
2. НАБИС репозиториум	4
3. Софтуерна поддръжка на ФНАБИС:	5
3.1 За интегрирана библиотечно-информационна система	5
3.2 За система за управление на дигитални колекции.....	6
4. Европейски проекти	6
5. Популяризиране.....	6
6. Административна работа	7

Уводна част

Фондация „Национална академична библиотечно-информационна система“ (ФНАБИС) е създадена през 2009 г., с финансовата подкрепа на Фондация Америка за България.

Нейни учредители са: Централната библиотека на Българската академия на науките – най-старата и най-голяма научна библиотека в България; Софийският университет „Св. Климент Охридски“ – първото българско висше училище с най-голямата университетска библиотека у нас (Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“) и Американският университет в България – един от водещите частни университети в нашата страна с (Библиотека „Паница“).

Асоциирани членове са 49 библиотеки, от които 42 университетски и 7 обществени. Те подкрепят инициативите и визията на ФНАБИС за развитие на българските библиотеки.

Вече повече от 14 години ФНАБИС активно работи за преодоляване на основните проблеми на информационната среда в България, като предлага решения, които са резултат от задълбочено проучване на световния опит (теория и практика) и които са адаптирани за българската среда от водещи професионалисти с повече от 20 годишен опит :

1. технологично усъвършенстване на българските библиотеки;
2. създаване на национален своден каталог, който да гарантира достъп до ресурсите на академичните и регионалните библиотеки от един портал;
3. изграждане на национална дигитална платформа, която да съхранява българското културно наследство и последните достижения на българските учени.

Основни дейности

От 04.04.2022г. ФНАБИС работи с нови сървъри, които и през 2023г. продължават успешно да изпълняват възлаганите им задачи. Осигурено е стабилното съществуване и разширяване на дейността на ФНАБИС.

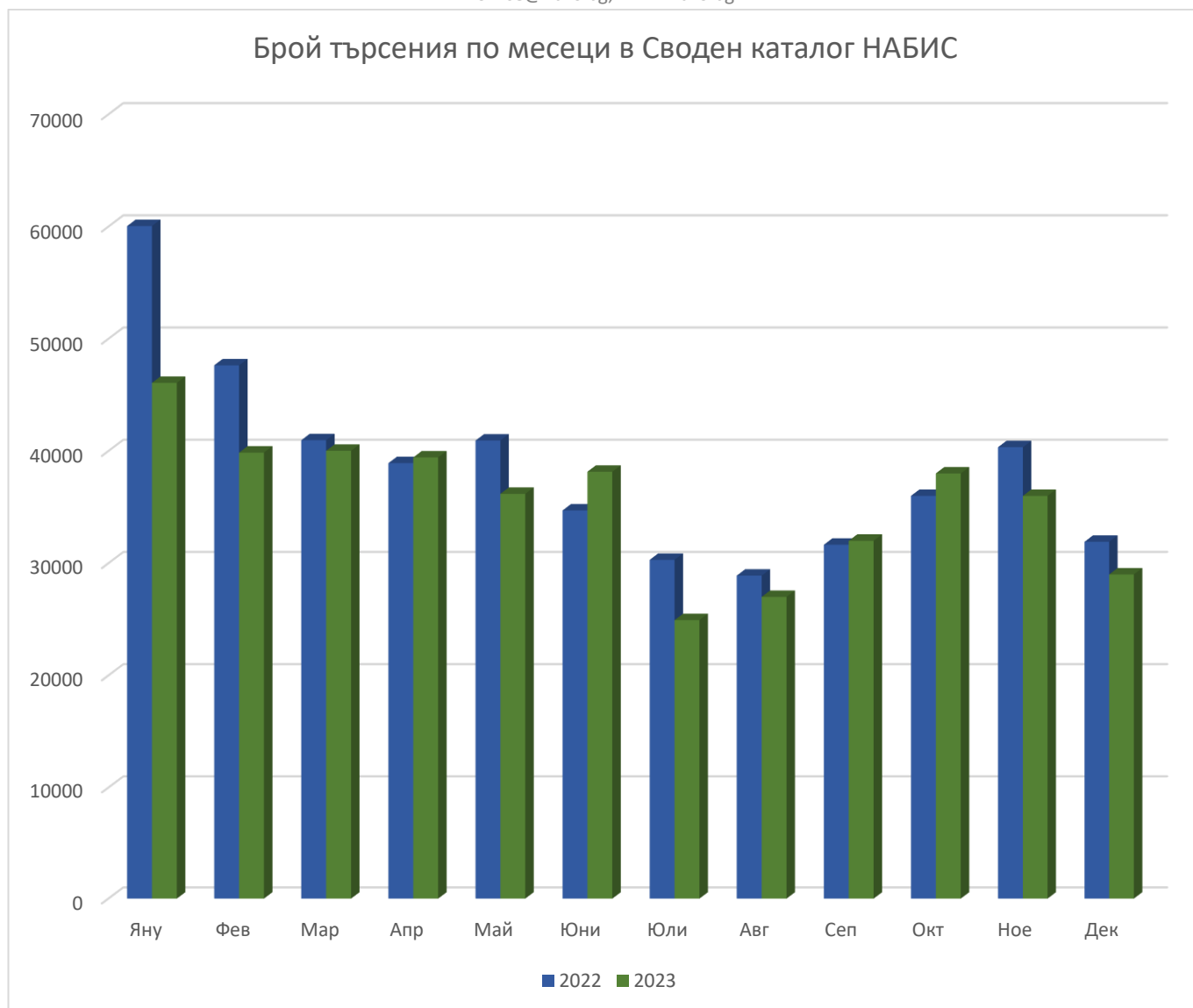
На 15.05.2023г. Фондация НАБИС получи грамота за успешно партньорство и сътрудничество от Софийския университет „Св. Климент Охридски“, катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“:

1. Своден каталог НАБИС

Уникален за България, каталогът продължава да дава възможност чрез единна платформа и чрез едно търсене да се издирват заглавия сред близо 3,6 милиона библиографски данни от електронните каталози над 40 български библиотеки, с достъп и до пълнотекстови документи и други дигитализирани библиотечни документи, интегрирани в него чрез НАБИС репозиториума. Всичко това го превръща в **Националния каталог на България**.

През изтеклата година каталогът продължи да се актуализира редовно. Правят се усилия за включване на данни от онлайн каталозите на нови големи библиотеки. Тази година бяха интегрирани данните на библиотеката на Национален военен университет - Велико Търново. СК НАБИС се радва на завидна популярност (средно по 49 търсения на час):

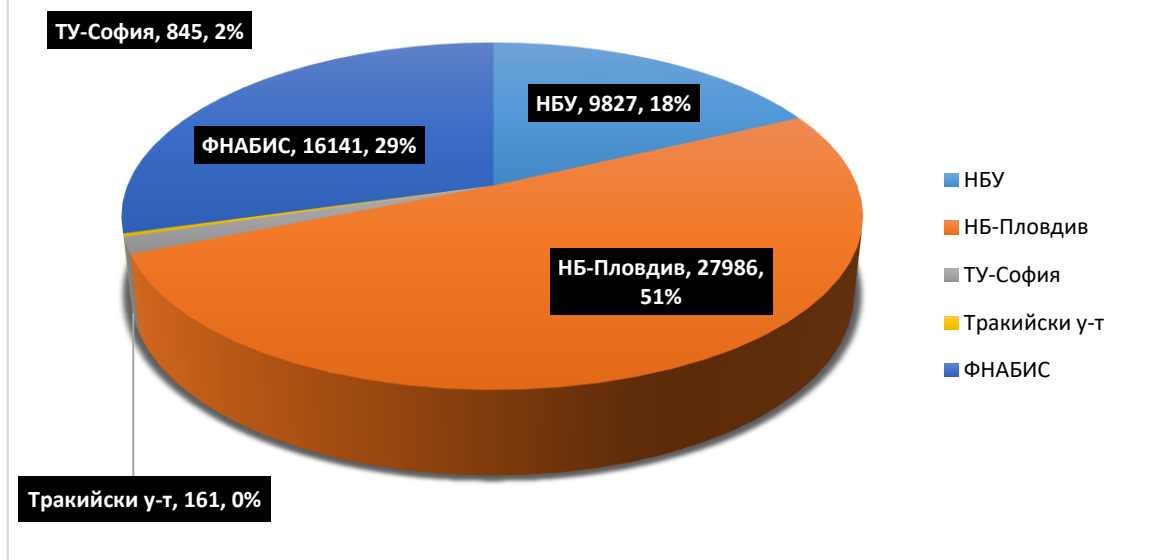

Графиката показва броя на търсенията в СК НАБИС по месеци за 2022 и за 2023 години.

2. НАБИС репозиториум

Включва разнообразни и богати дигитални колекции от водещи академични институции.

Брой файла в НАБИС репозиториум за 2023г.

Графиката показва количественото участие в НАБИС репозиториума на всяка от библиотеките, ползващи сървърите на ФНАБИС, според броя на файловете.

3. Софтуерна поддръжка на ФНАБИС:

3.1 За интегрирана библиотечно-информационна система (на базата на [Koха](#))

През изтеклата година **продължиха** договорите си за абонаментна поддръжка на:

1. Катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ за още 3 години, считано от 2023г.
2. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна
3. Софийска духовна семинария „Св. Иван Рилски“
4. Рилската света обител
5. Съюз на архитектите в България

Бе изградена връзка между библиотеката на Софийска духовна семинария „Св. Иван Рилски“ и библиотеката на Рилската света обител чрез протокола z39.50 за обмен на библиографски и нормативни записи (от 2 август 2023г.)

3.2 За система за управление на дигитални колекции (на базата на [ДиСпейс](#)).

През изтеклата година **продължиха** договорите си за абонаментна поддръжка:

1. Катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ за още 3 години, считано от 2023г.
2. Народна библиотека „Иван Вазов“ – гр. Пловдив
3. Нов български университет
4. Технически университет – гр. София
5. Тракийски университет – гр. Стара Загора
6. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна
7. Съюз на архитектите в България

Продължава активно да се работи за издигане **нивото на информационно обслужване**, което да отговаря на световните стандарти и да осигурява международно сътрудничество в областта на библиотечните системи за информация и комуникация:

В НАБИС репозиториум е публикувана богата [техническа документация](#), която подпомага библиотеките при усвояване и работа с библиотечната система Коха и ДиСпейс; формат MARC21 (достъпна от IP адресно пространство на библиотеките, които ползват Коха и ДиСпейс). Тя се обновява и подобрява в зависимост от добрите практики на библиотеките. През 2023г. беше добавено едно текстово ръководство: Кратко ръководство за работа с DSpace 6.x. Подмяна на pdf-файл.

4. Европейски проекти

ФНАБИС е активен член на [Photoconsortium](#), плаща редовно членския си внос и участва в Общото събрание.

На 25 юли бе подписано споразумение между Photoconsortium и ФНАБИС за популяризиране на проекта [EuReka3D](#). Предвижда се бъдещо сътрудничество по този проект.

5. Популяризиране

- На 11.10.2023г. бе изпратено писмо до проф. Галин Цонев (министър на образованието и науката, с копие до Наталия Митева (заместник-министър на образованието и науката) с молба за обсъждане на възможностите за финансово подпомагане на ФНАБИС. Последва искане за допълнителна информация, която беше предоставена на 26.10.2023г. Осъществи се среща с представители на дирекция „Наука“ (14.11.2023г.) и с НАЦИД (15.11.2023г.) За съжаление без никакъв резултат.

- На 20.06.2023 бе проведен семинар "[Дигитализация в образователните и културните институции – успешни практики](#)" организиран от ФНАБИС". Лектори бяха: доц. д-р Милена Миланова (ръководител катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ на СУ „Св. Климент Охридски“, гл. ас. д-р Габриела Ангелова (катедра „Библиотечни науки“ на УНИБИТ), гл. ас. д-р Поли Муканова (катедра „Библиотечни науки“ на УНИБИТ), доц. д-р Васил Загорев (катедра „Библиотечни науки“ на УНИБИТ, заместник – декан по научната дейност и международното сътрудничество), Мария Стоянова (заместник директор на Библиотеката на

НБУ), Христина Димитрова (директор на Библиотечно-информационен център на Технически университет – София), Себастиан Бонис (изпълнителен директор на Optimeast Europe Srl, гр. Орадея, Румъния.

- Националните празници се отбелязват с разпращането на електронни картички, подготвени от гл.ас. д-р Радимира Йорданова (преподавател във Великотърновския университет Катедра "Графичен дизайн и визуални комуникации").

- Актуализира се информацията на българската и английската версия на [сайта](#).

- Продължава текущото поддържане на профилите във [FB](#), [IG](#) и [youtube](#), чрез които се повишава информираността на обществото за дейността и посоките на развитие на ФНАБИС.

- Полагат се целенасочени усилия за адекватното функциониране на рекламните кампании, които се публикуват чрез GoogleAds.

- Събина Анева популяризира работата на ФНАБИС чрез:

- статията си: [НАБИС РЕПОЗИТОРИУМ - успешен модел за дигитализиране на книжовното културно наследство в България](#). В: Библиотеките, културното наследство и паметта: Сборник в чест на проф. дн Цветанка Панчева. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2023, с. 241-250.

- участие в работата на кръгла маса на тема “Устойчиво развитие на библиотеките“, която се проведе в периода 7-8 декември 2023г. с презентация „Фондация НАБИС – устойчивост на традициите и надеждност на иновациите“.

-

ФНАБИС остава активен член на Българската библиотечно-информационна асоциация, плаща редовно членския си внос и участва в Общото събрание.

Административна работа

Редовно се правят месечни отчети. Счетоводната дейност отговаря стриктно на Закона за счетоводството.

Приложение: Счетоводен баланс и ОПР на ФНАБИС към 31.12.2023г.

Съгласно него:

1. Разходи за дейността: 34 хил. лв.

1.1 Разходи за стопанска дейност: 29 хил. лв.

1.2 Разходи за нестопанска дейност: 4 хил. лв.

1.3. Финансови разходи – 1 хил. лв.

2. Приходи от предоставяне на платени услуги и други дейности за набиране на средства (в хил. лв.): 17 хил. лв.

2.1 платени услуги: 12 хил. лв.

2.2 Вида, размера, стойността и целите на получените и предоставени дарения, както и данни за дарителите: 5 хил. лв. :

2.2.1 приходи от дарения под условие: 0 хил. лв.

2.2.2 приходи от дарения без условие (в хил. лв.): 5 хил. лв.

2.3 Финансови приходи – 0 хил. лв.

3. Финансовия резултат (в хил. лв.): отрицателен (17) хил. лв.

3.1 от стопанска дейност – (17) хил. лв.

3.2 от нестопанска – 0 хил. лв.